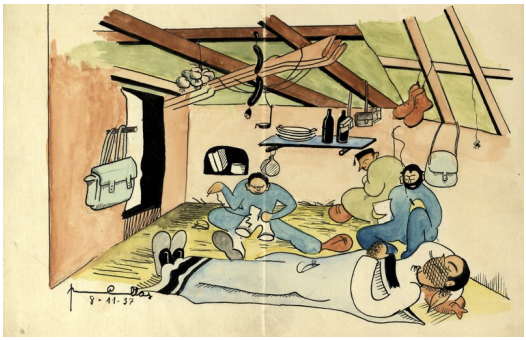
Les cartes i dibuixos des del front de dos mestres amics

L'Arxiu Municipal de Girona difon part de la correspondència de Ferran Rahola i Pere Casellas durant la Guerra Civil
La iniciativa coincideix amb la celebració del Dia Mundial del Correu

'Xavola', un dels dibuixos que Pere Casellas va enviar des del front de Brihuega poc abans de ser abatut
Foto: FONS RAHOLA / SGDAP.

L'11 de setembre de 1937, el mestre Ferran Rahola i Auguet (1914-1994), fill de Carles Rahola, era mobilitzat en la mateixa crida que també dispersaria el pedagog Jaume Ministral i Masià o el pintor Pere Perpiñà i Sabrià. Al cap de quinze dies, escrivia a la seva família des de Samper de Calanda, al front d'Aragó, espantat del seu destí, una companyia de les brigades internacionals on predominaven els "homes ferrenys" i entre els quals sentia que no feia sinó destorbar. Poc abans havia estat mobilitzat un altre amic gironí, el mestre i dibuixant Pere Casellas i Cardoner (1914?-1938), que aparentment havia tingut la sort que a Rahola li faltava: adscrit a les Milícies de la Cultura, un cos de lletrats que tenia la missió d'instruir els soldats durant el descans, des de Brihuega, al front de Guadalajara, escrivia articles per a l'anarquista Girona CNT, però també s'entretenia dibuixant la vida quotidiana de la seva companyia, uns esbossos que enviava a l'adreça dels Rahola de Girona, encarregats de fer d'intermediaris, enmig de la censura i el secretisme bèl·lics, entre els dos amics que la guerra havia separat.

Tant les cartes com els dibuixos formen part del fons documental que els néts de Carles Rahola van donar a l'Arxiu Municipal de Girona l'any passat i que ara han servit, amb motiu del Dia Mundial del Correu, per honorar l'amistat entre aquests dos mestres gironins amb una pàgina web commemorativa: http://www.girona.cat/sgdap/dia_mundial_correu_2017/index.php. "No gaudeixo de la flonjor d'un llit confortable. Una habitació petiteta plena de maletes; dos matalassos (un de palla i l'altre de pellofa), mantes, plats d'alumini i trossos de pa moreno... Una finestreta diminuta i unes goteres gegantines..." Ho escrivia Ferran Rahola el 26 de novembre de 1937 des d'Albacete, mentre continuava esperant angoixat una benedicció que l'alliberés d'anar a combatre. El mateix mes, Pere Casellas, en Peret, company de promoció a l'Escola Normal, dibuixava la seva barraca de Brihuega en uns tons igual de pobres, però amb prou humor per exorcitzar la pena. Alt, ros i bonàs, la seva conformitat contrasta amb la desesperació de Rahola, declarat útil contra pronòstic per un metge alemany en un dia tan trist que, en comunicar-ho als pares, fins i tot la lletra li tremola: "Jo sóc un pallús de cap a peus. Un desgraciat que està sitiat en un lloc des del qual no pot fer res de profit. Semblo un parracaire." Al final, la mediació dels seus va aconseguir que Ferran Rahola, que de tota manera no se salvaria de l'exili, pogués tornar a Girona i ser destinat com a escrivent a l'hospital militar del balneari Vichy de Caldes. Casellas, en canvi, que hauria pogut eludir la primera línia de foc, va desafiar el destí i, agafant el fusell per fer costat als companys de batalló, els mateixos a qui ensenyava a llegir i escriure, va caure abatut el 19 de febrer de 1938.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 10-10-2017 Pàgina 20

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1257127-les-cartes-i-dibuixos-des-del-front-de-dos-mestres-amics.html